Eduskunnan virkamiesyhdistys ry

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Eduskunnan virkamiesyhdistys ry:n lausunto 11.2.2025

Asia: PNE 2/2024 vp Puhemiesneuvoston ehdotus laiksi eduskunnan virkamiehistä annetun lain muuttamisesta ja eduskunnan päätökseksi eduskunnan kanslian ohjesäännön 12 §:n muuttamisesta

EVY kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavasti:

1 YLEISTÄ

Eduskunnan virkamiesyhdistys (EVY) on 3.5.2024 kehottanut eduskunnan kansliaa valmistelemaan työehtodirektiivin täytäntöönpanemista eduskunnan virkamieslakiin, sillä direktiivin täytäntöönpano-aika oli päättynyt jo pari vuotta aiemmin (liite 1). Työehtodirektiivin on arvioitu parantavan etenkin epävarmemmissa työsuhteissa työskentelevien työntekijöiden asemaa edistämällä turvatumpia ja ennakoitavampia työehtoja. Puhemiesneuvoston ehdotuksessa tämä EVYn kannattama kokonaisuus on yhdistetty eduskunnan kanslian suunnitelmiin työterveyshuollon uudelleenjärjestämisestä.

Eduskunnan kanslia on kuullut Eduskunnan virkamiesyhdistystä puhemiesneuvoston ehdotuksen valmisteluvaiheessa (liite 2). Kaiken kaikkiaan voi todeta, että EVYn lakiehdotusta koskevat kommentit on huomioitu hyvin puhemiesneuvoston ehdotuksen jatkovalmistelussa ja että ohjesäännön muutosta koskevat kommentit on jätetty toistaiseksi huomiotta.

2 OHJESÄÄNNÖN MUUTOSEHDOTUKSET

Eduskunnan virkamiesyhdistys vastustaa ehdotettua muutosta ohjesääntöön käsillä olevan tiedon perusteella, ja sitä on ehdotettu ennenaikaisesti. Mitään päätöksiä kanslian työterveyshuollon ulkoistamisesta ei eduskunnan kansliassa ole vielä tehty, vaan asiaan liittyviä vaihtoehtoja vasta selvitetään. EVY on kehottanut kansliaa asianmukaisesti yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa selvittämään työterveyshuollon järjestämisen perusteellisesti (liite 3).

Toteutimme syksyllä 2024 virkamiesyhdistyksen jäsenten piirissä jäsenkyselyn, jossa tiedustelimme näkemyksiä eduskunnan työterveyspalvelujen järjestämisestä. Kyselyyn vastasi 135 eduskunnan kanslian ja oikeusasiamiehen kanslian virkamiestä: heistä 66 % vastusti työterveyshuollon ulkoistamista, lähes kolmannes ei osannut käytettävissä olevan tiedon perusteella ottaa kantaa asiaan ja vain seitsemän prosenttia kannatti työterveyspalvelujen ulkoistamista. Eduskunnan kanslian tuottamiin työterveyspalveluihin ollaan todella tyytyväisiä.

Muutosehdotusta ei ole perusteltu puhemiesneuvoston ehotuksessa siten, että sen tarvetta voitaisiin kunnolla ja asiallisesti arvioida, ja pidämme esitettyä asioiden käsittelyjärjestystä poikkeuksellisena ja jopa ainutlaatuisena. Eduskunnan kanslian ohjesäännön on tarkoitus ohjata hallinnon toimintaa, eikä päinvastoin. Nyt ehdotetun ohjesääntömuutoksen tullessa voimaan muodostuu tilanne, jossa eduskunnan kanslian hallinto- ja palveluosaston organisaatio ei vastaa ohjesäännössä säädettyä organisaatiota, niin että organisaation tosiasiallisen muuttamisen tarvetta olisi arvioitu kansliatoimikunnassa tai tehty siellä sitä koskevia päätöksiä.

EVY viittaa tässä yhteydessä myös perustuslakivaliokunnan mietintöön (PeVM 6/2015 vp, s. 8), jossa käsiteltiin eduskunnan hallinto-osaston organsaatiouudistuksen toteuttamista vuonna 2015. EVYn mielestä kansliatoimikuntaa ei tule asettaa sellaiseen tilanteeseen, jossa se ei voi ottaa kantaa organisaatiouudistuksen tarpeellisuuteen, panemalla se ”tapahtuneiden tosiasioiden eteen” samaan tapaan kuin mitä perustuslakivaliokunta totesi omalta kohdaltaan tapahtuneen vuonna 2015, kun uusi organisaatio oli otettu käyttöön ennen ohjesäännön muuttamista. EVYn mielestä organisaatiouudistus ja ohjesäännön muutos tulevat nyt käsillä olevassa tilanteessa ajankohtaiseksi sen jälkeen kun kansliatoimikunta on arvioinut erilaisia työterveyshuollon järjestämisen vaihtoehtoja ja niiden vaikutusta organisaation rakenteeseen.

3 LIIKKEENLUOVUTUSTA JA TYÖEHTODIREKTIIVIN TÄYTÄNTÖÖNPANOA KOSKEVAT EDUSKUNNAN VIRKAMIESLAIN MUUTOSEHDOTUKSET

On tärkeää, että eduskunnan kanslia pyrkii pitämään eduskunnan virkamieslain ajan tasalla muun muassa EU-sääntelyn ja valtion virkamieslain kanssa.

Liikkeenluovutusta koskeviin säännöksiin EVY ehdotti lakiehdotuksen valmisteluvaiheessa sellaisia lähinnä teknisiä täsmennyksiä, jotka vastaisivat valtion virkamieslain 5 e ja 5 f §:n sanamuotoa (1548/2011) ja perusteluja (HE 95/2011 vp). Nämä ehdotukset on jo huomioitu puhemiesneuvoston ehdotuksen jatkovalmistelussa.

Työehtodirektiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen ehdotusten sanamuoto ja perustelut vastaavat valtion virkamieslain 6 e, 9 d ja 13 a §:n sanamuotoa (709/2022) ja perusteluja (HE 50/2022 vp). Uudet säännökset on sijoitettu selkeästi eduskunnan virkamieslain tekstiin. Puhemiesneuvoston ehdotuksen jatkovalmistelussa on jo huomioitu EVYn lähinnä tekninen muutosehdotus, jonka myötä siirtymäsäännöksessä huomioidaan se, että työehtodirektiivin täytäntöönpanoaika on

päättynyt jo yli kaksi vuotta sitten, 1.8.2022, jolloin valtion virkamieslain vastaava muutos on tullut voimaan.

Eduskunnassa 11. helmikuuta 2025

Olli Hietanen
puheenjohtaja

Olli Wainikka
sihteeri

Eduskunnan virkamiesyhdistys ry

Liitteet:
1) EVYn kannanotto työehtodirektiivin täytäntöönpanemisesta, 3.5.2024
2) EVYn lausunto eduskunnan kanslialle puhemiesneuvoston ehdotuksesta laiksi eduskunnan virkamiehistä annetun lain muuttamisesta ja eduskunnan päätökseksi eduskunnan kanslian ohjesäännön 12 §:n muuttamisesta, 18.11.2024
3) EVYn kannanotto eduskunnan työterveyshuollon järjestämisestä, 23.9.2024